

ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, LIŠICE, SNOPOUŠOVY A KRASAVCE

dolnolukavický HLASATEL

MIMORÁDNÉ ČÍSLO | II. SETKÁNÍ RODÁKŮ KRASAVCE | 27. června 2015

KRASAVCE

Vážení rodáci, spoluobčané,
dostalo se mi cti z pozice starosty obce Vás opět přivítat po deseti letech v rodné obci. Deset let je v životě lidském poměrně dlouhá doba. I v naší obci se za tuto dobu toho hodně změnilo. Víme, že ne vše stačíte při dnešní návštěvě obsáhnout. Proto jsme Vám připravili stručný souhrn změn a událostí v tomto časopise, abyste si po návratu domů mohli v klidu pročit, co se v naší obci událo.

Snažíme se obec všestranně rozvíjet a to spravedlivě všechna její sídla, úměrně k počtu obyvatel. Zastupitelstvo obce systematicky pracuje především na zlepšení občanské vybavenosti obce. To znamená jak budování technické infrastruktury – kanalizace, vodovod, plyn a komunikace, tak údržbu a obnovu obecních budov a dalších zařízení, která slouží potřebám všech občanů. Zásadně neprovádíme z rozpočtu investice, které následně slouží ke zhodnocení soukromého majetku. Tam, kde je to třeba, jsme v těchto případech nápomocni organizací investiční akce, zajištěním projektu včetně potřebných povolení. Vyžadujeme však finanční krytí od žadatelů. Jedná se zejména o síťování stavebních pozemků.

Vybudováním plynovodu, vodovodu, splaškové kanalizace a úpravou čistírny odpadních vod se naše obec stala velmi zajímavou pro výstavbu nových domů. Velký zájem je i o rekonstrukci těch původních. Velkou roli v tom sehrálo i vybudování nové čtyřproudové komunikace z Plzně na Vysokou. Dojezdová vzdálenost do Plzně se tím příjemně zkrátila. Na trvalém nárůstu obyvatel do obce má pozitivní roli existence základní a mateřské školy. To je další oblast, do které obec výrazně investuje, v řádu milionů. Nejen že obě školní budovy prošly rekonstrukcí, zásadních změn doznalo i jejich okolí. K nepoznání je bývalý dvůr a zahrada u ZŠ. V místě bývalého mokřadu je nyní nové hřiště,

altán a herní prvky. Samozřejmě slouží nejen žákům školy, ale po výuce celé veřejnosti. Rovněž tak dětské hřiště v parčíku před školou dostalo nové herní prvky na jaře 2015. Obdobné zásadní úpravy probíhají v mateřské škole. Při ZŠ máme nyní již i družinu, od loňského roku dvoutřídní. Od roku 2014 musela být kapacita ZŠ navýšena, dosavadní počet 60 žáků byl naplněn. Bohužel kapacitu mateřské školy bez využití dalších prostor stávajícího bytu navýšit již nelze.

Všechny obecní budovy dostaly postupně novou střešní krytinu, někde i nový krov. Opravují se jejich fasády, upravuje se okolí. Zrekonstruovali jsme mnoho památek, některé jsme obnovili. Jsme si ale vědomi i toho, že vždy se dá udělat ještě více.

Jistě si kladete otázku, jak jsme to všechno dokázali a jaké má obec finanční závazky. V posledních 12 letech, které jsem oprávněn hodnotit, je nasazeno v zastupitelstvu obce vysoké tempo. Na obecním úřadu se podařilo při generační obměně vytvořit výborný pracovitý tým, který úzce spolupracuje se zastupitelstvem, občany i ostatními subjekty v obci. Po svém nástupu do funkce, při úkolech, které jsme si na sebe vzali, jsem musel obecní úřad posílit o jedno pracovní místo. Současné nároky na znalosti v oblasti účetnictví, práva, možnosti čerpání dotací, personalistiky apod. jsou opravdu vysoké. Bez zázemí, které zahrnuje oporu zastupitelů, důvěru občanů a tvůrčí

Změny ve vedení:

Starosta: Vítězslav Opálko;
místostarostové: Ing. Pavel Netrval (2002–2006),
Bc. Jindřiška Kaslová (2006–2010), Jaroslav
Šilhánek (2010–2014), Marek Maňour (2014–2018).

Současné zastupitelstvo (2014–2018) pracuje ve složení: starosta Vítězslav Opálko, místostarosta Marek Maňour, zastupitelé: Ing. Tomáš Harviš, Marcel Fischer, Mgr. Eva Horová, Ing. Pavel Netrval, Josef Netrval, Mgr. Jindřiška Kaslová a Tomáš Hrubý.

V roce 2006 byl mezi zaměstnance přijat Michal Böhm (ekonom). V roce 2007 odešla do důchodu paní Miluška Kastnerová, kterou nahradila Mirka Štychová.

Michal Böhm se postaral se starostou o velmi pěkné obecní webové stránky. Provádí fotodokumentace akcí, zároveň graficky zpracovává veškeré tiskoviny, které obec vydává. Díky němu si můžete přečíst všechny Hlasatele od roku 2006 také na webu www.dolni-lukavice.cz.

Co se nám povedlo

Soutěž „Zlatý erb“

Ve středu 1. března 2006 byla za účasti hejtmana Plzeňského kraje MUDr. Petra Zimmermanna předána ocenění finalistům krajského kola soutěže „Zlatý erb“. V tomto ročníku soutěže byly účastníci oceněni ve třech kategoriích – nejlepší internetové stránky města, obce a nejlepší elektronická služba. Naše obec se soutěže zúčastnila poprvé. Dolní Lukavice se umístila společně s obcemi Němčovice a Kasejovice za nejlepší internetové stránky. Cenu převzal starosta obce Vítězslav Opálko.

prostředí na obecním úřadu by se pracovalo jen velmi obtížně a jistě ne s takovými výsledky. Těžko bychom Vám dnes mohli předložit průřez historií obce a naší činnosti v několika tiskovinách. Máme z nich velkou radost a jsou o to cennější, neboť jsme jejich tvorbu nesvěřili profesionální agentuře, jak bývá obvyklé, ale sepsali a doplnili je fotografiemi a dalšími autentickými materiály sami. Řada z Vás se na tom určitou měrou podílela, všem patří naše společné poděkování. Náklady na jejich tvorbu jsou tudíž samozřejmě nesrovnatelně levnější. Náš tým na OÚ zajistil nejen náročnou grafickou úpravu a korekturu, ale i ostatní organizační a právní záležitosti s tím spojené.

A co se týká závazků obce a její finanční situace? Je třeba říci, že se nám podařilo získat na výstavbu infrastruktury i údržbu obecních budov velmi vysoké dotace. Na dofinancování investičních akcí jsme museli sehnat bankovní úvěry a zastavit část nemovitého majetku obce jako záruku. Jsem velmi potěšen, že mohu dnes před Vás předstoupit s konstatováním, že již několik let jsou všechny úvěry splacené, obec nemá žádné závazky ani žádný zastavený majetek. Navíc disponuje finančními prostředky, které převyšují částku 11.000.000,- Kč. I proto si můžeme např. dovolit přispívat občanům částkou do 30.000 Kč na pořízení domácí čistírny odpadních vod v místech, kde není možnost připojit se na veřejnou kanalizaci.

Srdečně děkuji všem zastupitelům, spolupracovníkům i občanům, kteří se na současném intenzivním rozvoji obce podíleli, a doufám, že dnešní setkání a bilancování je impulzem k tomu, že se ještě ve větší míře podílet budou.

Vítězslav Opálko, starosta obce

Krasavským rodákům

Mgr. Eva Horová

Na návsi dvě lípy stojí,
jež stíny v létě malují,
k odpočinku kaple vzývá,
u níž dlouho kralují.

Náves, stará stavení,
v nichž duch vsi naší žije,
ať chvíle klidu, pokory,
do srdce všem vlije.

Vítejte po letech,
vítejte doma,
ať rádi se vracíte,
zas, opět, znova.

Soutěž „Vesnice roku“

7. srpna 2009 byly ve Zvíkovci na Rokycansku vyhlášeny výsledky soutěže „Vesnice roku Plzeňského kraje 2009“. Naše obec obdržela „Cenu Rady Plzeňského kraje“ (neoficiálně 3. místo) a 30.000,- Kč do obecní pokladny. Cenu jel převzít starosta obce.

Soutěž „Vesnice roku“ - 2. místo

V roce 2010 jsme se opět zúčastnili soutěže Vesnice roku a zadařilo se, neboť jsme vyhráli oranžovou stuhu a 600 000 Kč za obnovu venkova. Z rukou ministra zemědělství cenu v Senátu ČR převzal starosta obce Vítězslav Opálko.

Umístění v novinářské soutěži

14. ročník novinářské soutěže Média na pomoc památkám, kterou pořádá Syndikát novinářů České republiky společně s občanským sdružením Pro Bohemia byl v úterý 12. dubna 2011 dovršen slavnostním předáním cen v prostorách Českého muzea hudby v Praze. 2. místo v kategorii publicistika si za články o památkách Plzeňska odnesla zastupitelka Mgr. Eva Klepsová. Jedná se o soutěž pro novináře probíhající ve čtyřech kategoriích: tisk, rozhlas, televize a publicistika. Smyslem soutěže je povzbudit a ocenit nejvýznamnější publicistické počiny, které apelují nejen na vládu, parlament, odborné instituce, ale i na občanskou veřejnost a probouzejí povědomí občanů o kulturní minulosti této země.

Jak šel čas ... 2004–2015

2004

- uzavřena sml. se Státním fondem živ. prostředí (SFŽP) - II. etapa kanalizace v DL, dotace 12 500 000 Kč
- získána dotace 9 600 000 Kč na výstavbu II. etapy vodovodu v DL od Ministerstva zemědělství
- získána dotace 480 000 Kč na komunikace pro novou obytnou zónu „Ve strouze“
- mimořádná dotace 1 500 000 Kč na opravu komunikací
- získána dotace 250 000 Kč z KÚ na úpravu návsi v Lišicích
- spuštěn plyn v Lišicích
- **minimální údržba obecních objektů - vymalování místností OÚ, KD Snopoušovy a Krasavce, klubovny DL čp. 142 + nová podlaha a oprava soc. zařízení**

- **autobusové zastávky v Krasavcích a Snopoušovech mají nové fasády**
- **pokládka asfaltového povrchu v ulici od kulturního domu Krasavce směrem k rybníku**

- dokončen územní plán všech obcí
- proběhlo I. setkání rodáků z Dolní Lukavice

2005

- dokončení plynovodu ve všech obcích
- vyprojektování přípojek na vodovod a kanalizaci v Dolní Lukavici
- kolaudace vodovodu
- postaveny nové garáže u sýpek, které byly obcí nabídnuty k pronájmu
- rekonstrukce prodejny v DL čp. 142 na byt a nabídnut k pronájmu
- výměna střešní krytiny v KD Snopoušovy
- **v Krasavcích prodloužena cesta na vrchol Hajska k nově postavenému vysílači Eurotel**

2006

- prodej zasíťovaných pozemků obytné zóny v Dolní Lukavici „Ve strouze“
- rekonstrukce místního rozhlasu - hlášení do všech obcí současně zajišťováno z centra v DL, do obcí se přenáší bezdrátově
- provedena modernizace technologie ČOV
- rekonstrukce prodejny v Lišicích, dotace Plzeňského kraje 250 000 Kč

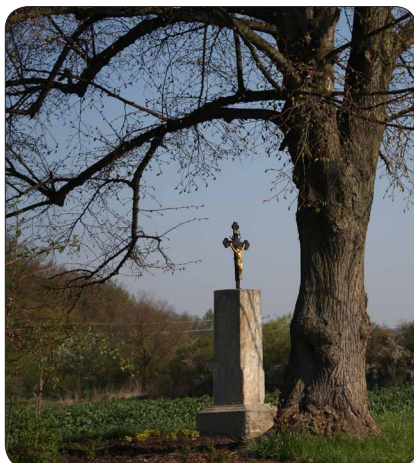
- výstavba dětského hřiště před ZŠ
- **zdravotní a bezpečnostní řez lip na návsi v Krasavcích**
- **za pomoci místních občanů a lukavských rybářů vypuštěn a vyloven rybník, následně proběhlo jeho odbahnění, úprava hráze a byla zbudována nová výpusť**

- získání bývalého vojenského objektu v Háji bezúplatně do majetku obce
- likvidace opuštěných a nepoužívaných hrobů
- vydán barevný nástěnný kalendář r. 2007

2007

- rekonstrukce sálu KD ve Snopoušovech, dotace Plzeňského kraje 300 000 Kč
- výsadba stromořadí od hřbitova směrem k Drbné, dotace 20 000 Kč
- zdravotní prořez stromů na veřejných prostranstvích, dotace 50 000 Kč
- výstavba kanalizačních přípojek
- zpracování prvních návrhů na symboly obce – znak a vlajka
- nová střešní krytina na menší budově ZŠ, dotace Plzeňského kraje 500 000 Kč
- zpracování studie minimalizace energetických nákladů v MŠ
- vydání brožury ke 120. výročí založení SDH v Dolní Lukavici
- položení dlažby a odvodnění ve vstupu na hřbitov
- úpravy prostranství u východní části kostela
- uzavření nájemní smlouvy na pozemky v táboře u Lišic

2008

- zpracován projekt na celkovou rekonstrukci MŠ, vydáno stavební povolení
- **výsadba stromků podél cesty od rybníka k Hajsku a podél cesty nad Zlínem k Hajsku**
- **kulturní dům Krasavce: vyklizení bývalé prodejny, celková oprava vnitř. omítek, výměna části oken v přízemí, zřízení plynového topení, vymalování celého objektu**
- **uzavřena nájemní smlouva na pronájem KD s firmou Čistech, trvá dosud**
- zateplení stropů v budově na OÚ
- rekonstrukce prostor čp. 142 v DL - bývalý mandl na prodejnu potravin
- poskytnuta fin. podpora SDH Snopoušovy na výstupu altánu na pozemku obce
- oprava márnice a hrobů v péči obce
- oprava pomníku padlým před ZŠ, TGM v Lišicích
- zakoupení nové autobusové čekárny do DL, upraveno okolní prostranství
- I. etapa opravy kostela sv. Petra a Pavla (krov a střecha) - vyměnily se poškozené části krovu, klempířské prvky a střešní krytina za finanční podpory obce
- proběhlo setkání rodáků ze Snopoušov

2009

- **rekonstrukce křížku u Zlína a parková úprava okolí, vysazení lípy, umístění lavičky, následně nedaleko umístěno zastřešené odpočívadlo**

- generální oprava budovy ZŠ včetně bytu školníka a střech na velké budově, dotace 4 000 000 Kč

- **rozšíření veřejného osvětlení a rozhlasu - zajištění přenosu centrálního hlášení z obecního úřadu v D. Lukavici**
- oprava a nátěr fasády budovy OÚ
- zřízení archivu na OÚ a oprava interiéru knihovny v DL + pořízení nových regálů a podlahové krytiny
- opravy a doplnění veřejného osvětlení
- získání nové profesionální výstroje pro SDH všech obcí od Ministerstva vnitra zdarma
- zakoupení nové hasičské stříkačky a elektrocentrály pro SDH Dolní Lukavice
- vysazení 250 stromů podél polních cest a u obnovených památek
- nová střecha na budově OÚ, dotace Plzeňského kraje 150 000 Kč
- zpracování studie na odkanalizování Lišic a zařetí do Programu rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje
- zahájení jednání s majiteli pozemků na realizaci obytné zóny DL - Sever za jejich finanční účasti
- vydání a křest knihy Mgr. Evy Klepsové „Historie Dolní Lukavice do roku 1945“
- zakoupení užitkového automobilu pro údržbu obce a technického zařízení na úklid sněhu z chodníků
- **KD Krasavce - nové linoleum a židle v zasedacím sále a v knihovně**
- KD Snopoušovy - výměna krytiny střechy a klempířských prvků

2010

- **provedena výměna střešní krytiny a oprava komínů na budově KD Krasavce, oprava omítek**

záchrana a obnova 9 prvků drobné lidové architektury včetně parkových úprav a nasvětlení, dokončeno r. 2010

- opravy místních komunikací v Lišicích
- vydána kniha Ing. Jaroslava Kasla „Dolnolukavické a jiné povídky“
- **generální oprava střechy na KD Krasavce, dotace 130 000 Kč**
- **zahájena I. etapa oprava MŠ - rekonstrukce soc. zařízení, úprava topení, nákup nábytku, dotace 530 000 Kč**
- zpracován projekt k územnímu řízení na obytnou zónu Dolní Lukavice - Sever
- zpracován projekt na rekonstrukci komunikace III. třídy v DL a výstavbu chodníků
- získány dotace na ekologické projekty: 50 000 Kč odkanalizování Lišic k územnímu řízení; 50 000 Kč rekonstrukce ČOV ke stavebnímu povolení
- proběhlo setkání rodáků z Lišic

2011

- osazena opravená socha sv. Petra v Dolní Lukavici
- dokončena akce úpravy odpočinkových zákoutí
- pokračování v úpravách hřbitova
- dokončení I. etapy veřejného osvětlení v Dolní Lukavici
- doplnění herních prvků na dětském hřišti před ZŠ
- vydání publikace „Putování za lukavickými svěťci“ v souvislosti se stejnojmenným turistickým pochodem po nově opravených sochách
- rekonstrukce MŠ - rozvody vody, obnova a modernizace vybavení školní kuchyně (zakoupení konvektomatu, myčky, nerezové vybavení)
- nový krov a střecha na budově čp. 142 v DL a nová fasáda, dotace Plzeňského kraje 290 000 Kč

- poprvé byla vánočně osvětlena stará lípa před kostelem, světla jsou zde umístěna celoročně

2012

- **úprava prostranství před KD Krasavce - odstranění náletových dřevin, parkové úpravy, instalace laviček, nové dlažby**

- **vánoční stromek před KD Krasavce**
- 20 let vydávání časopisu Hlasatel
- 20 let od prvních Haydnových hudebních slavností
- vydání brožury ke 125. výročí založení SDH v Dolní Lukavici
- rekonstrukce prodejny v DL čp. 142 na byt, následně nabídnutý k pronájmu
- oprava místní komunikace ze Snopoušov do Krasavce, hradila obec 343 000 Kč
- zakoupení pozemků pod hřištěm ve Snopoušovech
- získání územního rozhodnutí na projekt rekonstrukce komunikací III. třídy v DL a výstavbu chodníků
- vybudování víceúčelového hřiště v areálu ZŠ, které slouží škole a veřejnosti

Mateřská škola rekonstrukce

zateplení,
výměna oken,
dveří,
střešní krytiny,
nová fasáda

2013

- oprava komína bývalého pivovaru, investor Ferdinand Veverka
- výstavba inženýrských sítí a komunikace v obytné zóně DL - Sever pro 17 rodinných domů
- zajištění pomoci při červnové povodni
- nové veřejné osvětlení v Lišicích
- **rekonstrukce veř. osvětlení v Krasavcích**
- částečně nové veřejné osvětlení v Dolní Lukavici
- získání stavebního povolení na splaškovou kanalizaci v Lišicích
- opravy atrakcí na dětském hřišti před ZŠ a doplněny nové herní prvky
- oprava sochy sv. Jana Nepomuckého před kostelem a na mostě přes řeku Úhlavu
- vydána publikace k oslavám 200. výročí ZŠ Dolní Lukavice a 10 let Lukaváčku

2014

- v ulici ke hřbitovu se buduje dešťová kanalizace
- ve spodní části školní zahrady je postaven nový plot a vrata
- upravena krajnice a chodník před ZŠ

- v areálu MŠ je nové oplocení, odstraněny staré herní prvky, srovnána pláň zahrady, dovezena ornice, založen nový trávník, vybudován nový chodník
- obec uvolnila 300 000 Kč pro nové vybavení dětského hřiště v MŠ
- provedena výměna oken a dveří ve všech obecních budovách - klubovna, byty čp. 142, objekt chovatelů, **KD Krasavce**, **KD Snopoušovy**
- proběhly stavební úpravy hasičské zbrojnice v DL - nová fasáda, podlaha v části budovy, rekonstrukce verandy, vymalování, nátěry
- nová střecha na prodejně v Lišicích
- zorganizování II. setkání rodáků v Dolní Lukavici
- vydání knih a publikací o obci

2015

- výměna drátového rozhlasu za bezdrátový
- **kulturní akce II. setkání rodáků z obce Krasavce (27. června)**
- **vydání knihy Krasavce 1239-2015**

dokončení úprav školní zahrady,
zakoupení herních prvků, nový altán

Co nás trápilo

Požár stohu v roce 2008

Škodu za 150 tisíc korun napáchal požár balíků slámy a části polního porostu u Dolní Lukavice, ke kterému hasiči vyjžděli v neděli 3. srpna 2008. V 15.52 hodin byl ohlášen požár slámy u tamního zemědělského družstva. Dobrovolná jednotka z Dolní Lukavice zřídila na místě čerpací stanoviště a začalo se s ochlazováním přilehlých budov, kterým hrozilo poškození od žaru z hořící slámy. Aby se zabránilo rozšíření ohně, byl oborán kus pole. Zhruba do 17 hodin hasiči ochlazovali okolní prostory a v tuto dobu už měli také požár plně pod kontrolou. Práce byly ukončeny až kolem 21 hodiny. Škodu majitel vyčíslil na 150 tisíc korun. Jako možná příčina požáru byla označena nedbalost, kouření nebo hra dětí.

Povodeň v roce 2013

Dne 2. 6. 2013 došlo ve večerních hodinách k vyhlášení stavu ohrožení velkou vodou. Po pokusech o zachránění situace - plnění pytlů pískem, umístění u vchodů pod rybníkem

a u vjezdů u domů za mlýnským náhonem, odčerpávání laguny u zahrady čp. 67. Jednotka SDH odčerpávala vodu z několika zaplavených sklepů, čistila ucpané kanalizační vpusti a uvolňovala vodoteče, současně byl členy povodňové komise obce prováděn monitoring výše hladiny zaplavených oblastí. Postupně docházelo však k zaplavování několika místních komunikací. Obyvatele obce o situaci informoval starosta místním rozhlasem a na webových stránkách obce. Na OÚ byla zřízena nepřetržitá denní i noční služba do odvolání. Hladina vody pořád stoupala. V 19 hodin začala vznikat kritická situace, když došlo k nátoky vody ze zaplavených luk přes hráz do Sládkovic rybníka v parku v Dolní Lukavici. Rybník se začal rychle plnit a během hodiny přetekl. Voda z rybníka začala zaplavovat přilehlé domy, místní komunikaci a silnici III. tř. z Dolní Lukavice na Krasavce. Občané byli vyzváni k evakuaci. Celkem opustilo obydlí postupně 11 rodin. V opuštěných domech bylo zajištěno vypnutí hlavního jističe elektřiny. Dalších 5 rodin v Dolní Lukavici odmítlo opustit domy, které byly obklíčeny vodou. Ve mlýně v Lišicích zůstali 2 muži, rodina s dětmi předtím dům opustila. Nikdo nepožadoval poskytnutí náhradního ubytování ani vystěhování věcí. Během dalších dnů ustávalo deště a situace se zlepšila.

Výročí obce

35 let od posledního stálého obydlí fary (2009)

1. května 2009 uplynulo 35 let od doby, kdy do dolnolukavické fary přišel její poslední stálý obyvatel a administrátor farností Dolní Lukavice a Řeneč, pan Václav Kaňák (1923–1992). Za svých 18 let působení ve zdejší farnosti se nesmazatelně zapsal do její historie. Svou přátelskou povahou a pracovitostí si získal důvěru obyvatel a dodnes na něho lidé vzpomínají. Jeho úmrtím se zakončila doba přibližně 640 let trvalého obsazení (kromě třicetileté války) místní farnosti knězem.

Dámský klub slavil 10 let (2009)

V roce 2009 sdružení místních žen oslavilo své 10 výročí. Začaly se jednou za měsíc scházet, občas si něco hezkého vyrobily, někdy se vypravily. O tom všem svědčí jejich fotokronika, kterou pečlivě vede paní učitelka Zdeňka Babková. 10 let své existence oslavily 27. listopadu 2009 v penzionu Haydnův dům. Kam byl přizván i starosta obce Vítězslav Opálko, pamětnice obce paní Anna Průchová, paní ředitelka ZŠ Mgr. Ivana Kvíderová.

Hasiči oslavili 125 let (2012)

V sobotu 16. června 2012 Sbor dobrovolných hasičů Dolní Lukavice oslavil své 125. výročí od založení. Sbor byl založen (jako jeden z prvních na Přesticku) na schůzi obecního zastupitelstva 26. 6. 1887. Při svém založení čítal cca 17 členů.

Od roku 1889 byly dobrovolné sbory hasičů organizovaně vedeny v župách. V září 1889 vznikla župa Přesticko-Nepomucká, která měla tři sekce: Přestickou, Merklínskou a Nepomuckou. Ve výboru župy zastupoval dolnolukavické hasiče jednatel František Vála. Hasičská kolna byla umístěna v chudobinci. Postupem času nevyhovovala, tak byla v roce 1926 povolena stavba nové kolny. 15. května 1927 se konaly velké oslavy 40 let založení hasičského sboru, kterých se zúčastnily všechny okolní sbory. Hasičský sbor byl jednou z mála společenských organizací v obci. Jejich zásluhou se v obci rozvíjela kultura a sebevzdělávání členstva i ostatních obyvatel. Pravidelně se zúčastňoval všech osvětových a humanitních podniků (oslavy 28. října, Husův svátek atd.).

20 let od zahájení Haydnových hudebních slavností (2012)

20. ročník Haydnových hudebních slavností měl tři hlavní programové okruhy: Kromě 20. výročí založení festivalu, to bylo ještě výročí Josepha Haydna (1732-1809) a Michaela Haydna (1737-1806) a výročí Jana Ladislava Dusíka (1761-1812).

Hudebníci, kteří na festivalu vystoupili, reprezentovali země, kde bratři Haydnové žili a působili: Čechy, Rakousko, historické Uhry a Anglii.

20 let od prvního vydání časopisu Hlasatel (2012)

V roce 2012 uplynulo přesně dvacet let od prvního vydání obecního časopisu Hlasatel. Redaktorem je po celou dobu pan Josef Netrval. A i když se obsah a forma postupem času trochu pozměnily a obměnily, účel zůstává stejný, informovat občany o veškerém dění v obci. K této příležitosti byl vydán speciální Hlasatel. Od roku 2007 je Hlasatel doručován do domácností zdarma.

HLASATEL

ČASOPIS OBYVATEL DOLNOLUKAVICKA

Vážené čtenáři,

dostává se Vám do rukou první číslo časopisu, kterým chce obecní zastupitelstvo oslovit všechny obyvatele našich obcí.

K čemu to ? V současné době je každý z nás zahlcen spoustou informací ze všech možných sdělovacích prostředků. Prostřednictvím rozhlasu a televize se stáváme přímými účastníky dění na kterémkoliv místě naší planety, družice přinášejí informace ze sluneční soustavy.

Často nám ale chybějí zprávy o tom, co se děje v naší obci či v nejbližším okolí. Schůze obecního zastupitelstva se konají jednou za tři měsíce, a to ještě střídavě v jednotlivých obcích. Vývěsní tabule nejsou příliš čteny, a tak se dopřává sluchu různým fámám a poloprávdám, které pak zbytečně ztrpčují život.

Právě to chceme vydáváním časopisu odstranit. V jednotlivých rubrikách nebudeme jenom informátory, ale chceme vyjádřit také názory své i občanů na jednotlivé problémy. Potřebujeme však hlavně znát vaše názory, ať kladné či záporné. Nepíšeme proto, aby s námi lidé souhlasili, ale proto, aby o tom, co jsme napsali, přemýšleli. I vyjádření nesouhlasu je cenné.

O čem chceme psát ?

Mezi pravidelnými rubrikami budou "Zprávy z obecního úřadu", kde budeme informovat o věcech, které se v obcích provádějí a připravují. Dále pak "Komentáře a názory", kde bude místo pro názory občanů, komentáře a poznámky k dění v obci. Ve "Společenské kronice" připomeneme jubilea občanů, významná výročí, pohyby obyvatele. K historii se chce obracet rubrika "Pohledy do minulosti". O problémech školního vzdělávání bude informovat rubrika "Škola informuje".

Místo by zde měly mít také informace Policie ČR a místní podnikatelé, kteří by tak mohli obyvatelům přiblížit předmět své činnosti. Bylo by vhodné dát též místo článkům o přírodě, ekologii, zájmové činnosti a podobně.

Je tu ale otázka, zda bude dostatek námětů. Těch pár lidí v redakci radě samo na vše nestačí. Záleží tedy také na vás, čtenářích, zda nám předejte své znalosti a poznatky ke zveřejnění.

Časopis chceme dělat ve spolupráci s vámi. Jediné tak bude živé, aktuálně a pohotově reagovat na problémy, kterými všichni žijeme. Jediné tak bude skutečným průvodcem občanů Dolnolukavicka.

J. NETRVAL

č. 1
ročník 1993
vyšlo v září
cena 1,- Kč

MÍSTNÍ AKTUALITY

Haydnovy hudební slavnosti

V době, kdy píšete tento článek vrcholí přípravy na Haydnovy hudební slavnosti. Proč se vlastně konají a co od nich očekáváme ?

Především zviditelnění Dolní Lukavice, což by mělo napomoci k celkové obnově vesnice. Realizace obnovy Dolní Lukavice by měla být odstartována právě hudebními slavnostmi. To je zakončeno i v zatím rozpracovaném místním programu obnovy Dolní Lukavice (píšeme o něm na jiném místě).

Zhodnocení slavností přineseme v některém z příštích vydání.

Dnes bych chtěla touto cestou poděkovat všem občanům, kteří pochopili smysl konání slavností a pomohli při přípravě. Věřím, že i pro ně bude odměnou důstojný průběh slavností a zájem o ně vyjádřený četnou návštěvností.

V. KVÍDERA

Sponzorům patří náš dík

Do konání Haydnových slavností bylo nutné opravit sedm místností v zámku, upravit sociální zabezpečení a další prostory, jako vstup a podobně. Sponzorský se na celé akci podílely stavební firmy Hrubý Přestice, Isam Plzeň a Semco Plzeň. Bazen v zahradě zámeckého parku upravila firma Prokop Plzeň.

Hlavním finančním sponzorem Haydnových slavností je Alcatel, business systems Praha. Mezi další významné sponzory patří City Print Plzeň, česká-
mecká firma Přestice, Komerční banka Přestice, Va-

Lukaváček pravidelně doprovází svým vystoupením akce jako Vítání občánků, rozsvěcování vánočních stromů v Dolní i v Horní Lukavici a ve Dnešicích. Každým rokem pořádá Vánoční koncert a koncert ke Dni hudby. Vystupuje na různých slavnostech, plesích i Mezinárodním folklórním festivalu v Plzni, účastní se pěveckých a hudebních soutěží, kde získali jeho členové nemalé úspěchy.

Lukaváček v roce 2003

Mgr. Naďa Květoňová,
vedoucí souboru Lukaváček

Lukaváček slavil 10 let (2013)

Hudební soubor Lukaváček začal pracovat od října roku 2003 při Základní škole v Dolní Lukavici. Pravidelně do něj docházejí žáci ve věku 6 – 11 let a schází se každý týden ve čtvrtek. Ve dvou vyučovacích hodinách zpívají, hrají na zobcové flétny a tančí.

Náplní Lukaváčku je zazpívat si písničky lidové, ale i moderní za doprovodu klavíru, kytary, ba i v některých písničkách doprovodit se sami na flétnu. Umění je si zazpívat jak v souboru i sólově, prostě si „muzicírovat“ tak, aby to přinášelo dětem a jejich blízkým radost a potěšení. Kdybychom se trochu ohlédlí, v souboru Lukaváček účinkovalo během deseti let 66 dětí na 128 různých kulturních vystoupeních či soutěžích.

Škola oslavila 200 let (2013)

Oslava 200. výročí školy v Dolní Lukavici připadla na sobotu 5. 10. 2013. Hned od 10 hodin se škola zaplnila návštěvníky. Přivítali jsme vzácné hosty: JUDr. Jaroslavu Havlíčkovou, vedoucí odboru školství KÚ PK; Mgr. Danu Hanušovou, vedoucí odboru školství, mládeže, kultury a památkové péče MěÚ Přestice; Mgr. Martinu Míškovou, ředitelku KKC Přestice; Radku Süssovou a Věru Kokoškou z DHP; (zároveň jim děkujeme za zapůjčení vybavení staré třídy); Ing. Jiřího Běla a zástupce okolních obcí. Přišli také V. Hřebec, Ing. Pavel Hřebec a M. Vondrová, děti pana řídícího Hřebce; Ing. Jaroslav Kasl z Ostrova, který píše o historii Dolnolukavicka, učitelé ze ZUŠ Přestice: Ladislav Chadt, Emílie Parlásková, Marta Čermáková, Jana Hofmanová; zastupitelé Dolní Lukavice v čele se

starostou Vítězslavem Opálkem a místostarostou Jaroslavem Šilhánkem. Z pozvaných bývalých pedagogů naší ZŠ nám svojí přítomností udělaly radost paní Marie Ausbergerová (ta se u nás ve škole narodila), dlouholetá ředitelka školy Zdeňka Babková, Ludmila Čermáková, Marie Platlová, Miloslava Polívková, Jana Šolová a paní učitelky z přeštické ZŠ Josefa Hlávky Mgr. Blanka Hanzlíková, Mgr. Alena Motejzíková a Mgr. Alena Němečková.

V přízemí školy si všichni s velkým zájmem prohlíželi kroniky, v tělocvičně výstavu, kterou tvořily dobové dokumenty a fotografie. Po úvodním slovu ředitelky školy promluvila JUDr. Havlíčková, starosta Vítězslav Opálko i pan školník Pavel Hajžman. V jedné ze tříd bylo možné vyslechnout trochu historie od Mgr. Evy Klepsové, v jiné zas prezentaci fotografií ze školních akcí. Otevřena byla také budova MŠ. Paní učitelka Irena Režňáková pořídila z oslavy videozáznam.

Pozitivní ohlasy zapsané v Knize návštěv nás potěšily. Setkání s bývalými pedagogy a hosty bylo velice milé. Všichni máme ještě dlouho na co vzpomínat.

K příjemné atmosféře sobotního dne přispěly nemalou měrou členky Dámského klubu, které u vchodu do školy připravily stánek, jenž všechny zavedl do dob před mnoha lety. „Svačinky Káji Mařika“ obohatily nejen naše chuťové buňky, ale i vědomosti či vzpomínky na poutavé čtení příběhů školáka Káji.

K příležitosti oslavy vznikly dvě pohlednice, nechali jsme vyrobit propisky a hrníčky s logem.

Zdařilou publikaci k výročí, která mapuje historii i současnost školy, sestavila paní učitelka Mgr. Radka Šperlová a graficky zpracoval Michal Böhm, ekonom obecního úřadu. *Mgr. Ivana Kvíderová*

Jak šel čas v Krasavcích

První traktor značky Zetor si v Krasavcích v roce 1948 pořídil Ondřej Mašek z čp. 22 za 120 000 Kč.

Před Vánocemi 1949 začal jezdit linkový autobus Libákovice–Přeštice. Krasavští občané nastupovali u kříže na rozcestí u Vodokrt.

V říjnu 1951 byl do obce zaveden telefon, hovorna byla zřízena v domě čp. 15.

11. června 1952 byl v Krasavcích zprovozněn rozhlas.

1. října 1955 prvně sekal obilí kombajn Vojtěcha Hrubého z čp. 20.

V únoru 1957 se začal v Krasavcích budovat vodovod.

V roce 1964 došlo ke sloučení Krasavec spolu se Snopoušovy, Lišicemi a Horní Lukavicí k Dolní Lukavici v jeden samosprávný celek.

30. května 1967 začal jezdit linkový autobus Libákovice–Plzeň, zastávka v Krasavcích byla zbudována před domem čp. 4, kde je dodnes.

V roce 1973 bylo v obci 10 osobních automobilů.

6. února 1976 byla slavnostně otevřena nová budova kulturního domu, čp. 10.

V roce 1987 chovali v Krasavcích už jen jednu krávu, a to v domě čp. 34.

V roce 1987 byl ve vsi jeden barevný televizor.

V roce 1998 přijela do vsi první pojízdná staročeská hospoda, pořadatelem byl muzikolog Andreas Kröper, chovatel koní.

V roce 2005 byl zbudován vysílač operátora Eurotel na vrcholu Homolky.

V roce 2006 prošli obcí tři králové v rámci Tříkrálové sbírky, kterou pořádá Charita Česká republika, bylo vybráno 780 Kč.

(zpracováno z Pamětní knihy Krasavce 1919–1991 a dalších záznamů)

Opustili nás ti nejstarší:

Od počátku 50. let 20. století do roku 2014 se nejvyššího věku dožily:

MUŽI

Václav Kvídera čp. 1, 96 let († 1968);
Jiří Šlesinger čp. 33, 91 let († 1953);
Tomáš Tančouz čp. 26, 90 let († 1970);
Josef Hebr čp. 34, 89 let († 1972);
Pavel Vacek čp. 4, 85 let († 1983);
Petr Dědič čp. 12, 97 let († 2001);
František Šesták čp. 33, 94 let († 2001)
Ladislav Křížek čp. 25, 92 let († 2014).

ŽENY

Barbora Šlesingerová čp. 33, 96 let († 1976);
Barbora Dědičová čp. 12, 89 let († 1966);
Marie Ryplová čp. 16, 85 let († 1971).

*Z Pamětní knihy a evidence obyvatel
zpracovala Eva Horová*

Rozhovor s druhou nejstarší rodačkou

Ve středu 25. února jsem se vypravila za Marií Bendovou, druhou nejstarší rodačkou z Krasavce.

Marie Bendová (roz. Přibáňová) se narodila 9. května 1928 v domě čp. 18. Otec byl Vojtěch (* 1905) a matka Kateřina, rozená Reicheltová z Krasavce. Rodiče pracovali na svém hospodářství, obdělávali 6 ha polností a starali se o dobytek. Když byla paní Bendová malá, měli 5 krav, 2 koně, slepice a husy a jejich pole byla přímo za jejich zahradou – táhly se ve směru na Vodokrty až k lesu. Jako malá hodně pomáhala rodičům na hospodářství, pásala krávy, chodila koupat husy do potoka atd. Když bylo doma vše hotovo, hrávala si na vsi s Marií Hrubou (Lindaurovou) z čp. 20 a dcerami Pavla Vacka z čp. 4 – Irenou a Marií. Rodiče byli pracovní velmi vytížení, a tak malou Marii vychovávala její babička – Marie Přibáňová, původem z Lišic, která dům čp. 18 v Krasavcích koupila v roce 1912 od Hrubých, kteří se stěhovali do Horní Lukavice. S sebou také do Krasavce přinesla označení po chalupě „U Hajdů“. S babičkou také často chodívala na „hrátky“, nejčastěji k Nohavcovým. Později k nim chodili na televizi.

V domě čp. 18 býval kdysi obchod, hokynářství neboli koloniál. Krámek provozoval pan Hora z Dolní Lukavice. Když obchod zavřeli, Vojtěch Přibáň si zde otevřel hospodu. Nejednalo se o klasickou hospodu, ale jen o malou místnost o 5 – 6 stolech, kde se prodávalo lahvové pivo. Hospoda neměla pravidelnou otevírací dobu, ale když pan Přibáň byl doma, bylo otevřeno. Nejčastěji se zde scházeli sedláci večer po práci a probírali zde vše možné a nemožné, nic jim neuteklo. Chodíval sem např. pan Havel, Tančouz, Hajžman, Nohavec a další.

V roce 1950 se Marie Přibáňová provdala za Josefa Bendu. Odešli spolu žít do Lišic čp. 10, kde vychovali tři děti: Marie, Jan a Josef. V domě čp. 18 v Krasavcích zůstali rodiče a po jejich smrti dům zůstal prázdný a zůstaly jen vzpomínky.

*Dle výpovědi Marie Bendové 25. února 2015
zpracovala Eva Horová*

Marie Bendová
(rozená Přibáňová)

Před domem čp. 18 „U Hajdů“ zleva: Přibáň z čp. 18, Vojtěch Přibáň s manželkou (čp. 18), ?, Barbora Nohavcová (čp. 19), Jaroslav Prach

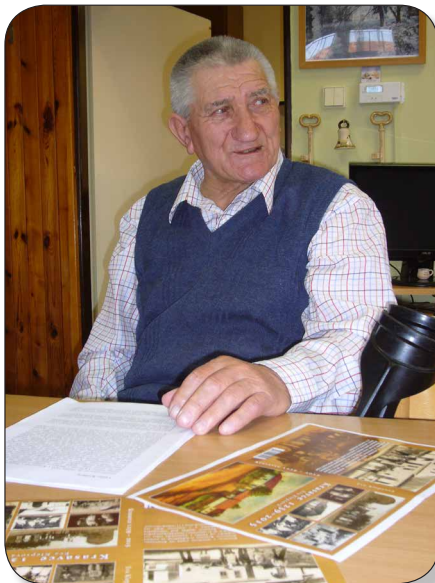
Václav Kvídera vypráví

Narodil jsem se 26. dubna 1935 v Krasavcích v domě čp. 1. Žil jsem se svými rodiči Václavem a Barborou, sestrou a prarodiči. V září 1941 jsem šel do první třídy. Tehdy ještě nejezdil autobus, tak jsme všechny krasavské děti chodily pěšky. Do měšťanky do Přeštic jsme jezdili na kole.

V roce 1950 jsem „vyšel“ z měšťanské školy a otec chtěl, abych zůstal doma na hospodářství. V té době mi Úřad práce dal možnost vybrat si z těchto povolání: horník, sklář (do Teplic), slévač (do plzeňské Škodovky). Ani jedno povolání se mi nezamlouvalo. Hodně spolužáků se učilo na zedníka, a tak jsem se nakonec rozhodl, že se dám na zedničinu. Nastoupil jsem do Československých stavebních závodů a pak pokračoval na Průmyslové škole stavební (na Chodském náměstí v Plzni), kde jsem chodil na odborné učiliště. Po dvou letech jsem získal výuční list v oboru zedník. Nějaký čas jsem pracoval na stavbách v Plzni na Borech. Po nějaké době byl nábor na zednickou práci do Opavy, kde jsem pracoval další tři měsíce. Protože jsem se učil hrát na trubku u řídícího učitele Hladíka ze Dnešic, tak mě z Opavy uvolnili, to bylo v roce 1953 a začal jsem pracovat v Plzni. Z Plzně jsem se dostal do Ejpovic, kde v tehdejší době probíhala výstavba rudných dolů. V říjnu 1954 jsem nastoupil vojenskou službu, kde jsem sloužil 26 měsíců. Vrátil jsem se v roce 1956 a po vojně pracoval v Průmstavu v Ejpovicích, které pak převzal Armabeton Praha, zde jsem pracoval do roku 1974. Pak jsem přešel do JZD v Dolní Lukavici, kde jsem byl do roku 1991. Potom jsem do roku 1995 pracoval ve firmě Hrubý a ve stejném roce jsem odešel do důchodu.

Když jsem chodil do tanečních, seznámil jsem se s Annou Hrubou z Dolní Lukavice čp. 47. V roce 1957 jsme se vzali a měli spolu tři děti: Václav, Karel, Anna. S manželkou jsme zbourali starý dům čp. 2 a postavili jsme si v letech 1973–76 nový patrový dům, kde žijeme dodnes.

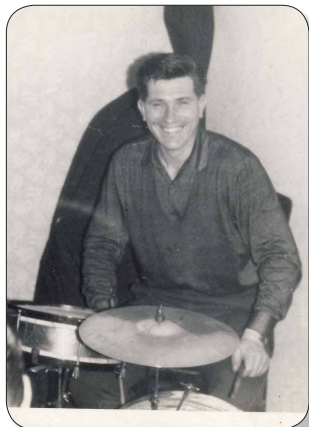
Měl jsem a mám mnohé koníčky. Jedním z koníčků byla hudba. Učil jsem se

Václav Kvídera při návštěvě na obecním úřadu

hrát na trubku a poté na bubny. Hrál jsem v kapele Pavla a poté Václava Maška. Účinkovali jsme na bálech, zábavách, pohřbech atd. Byli jsme i v Německu.

Rád jsem poslouchal vyprávění mých rodičů a prarodičů. Měl jsem k tomu hned více příležitostí. Moji rodiče i prarodiče se dožili vysokého věku, děda zemřel v roce 1968 a babička v roce 1952. Babička pocházela z Dolní Lukavice, často mi vyprávěla o životě na zámku a jak ves vypadala v době jejího dětství a mládí. Babička měla sestru v Lišicích a děda měl dva bratry v Dolní Lukavici (u Kotousů a u Bečvářů). Matka měla sestru u Kozlů v Horní Lukavici, jedna otceva sestra žila u Nosků v Horní Lukavici a druhá sestra žila v Přešticích a dožila se 98 let. Často k nám jezdila a vyprávěla. Znal jsem tedy každou chalupu, všechny obyvatele.

Rodiče mě toho hodně naučili a předali a to se já snažím předat svým dětem, vnoučatům a pravnoučatům. Otec mě učil pracovat na poli, v lese, znát různé rostliny a stromy, plést košíky, košťata, roubovat stromy atd. Věděl jsem, kde hnízdí různé ptáci i vzácný ledňáček.

Na všechny rodáky rád vzpomínám a mám pokaždé radost, když je potkám, ať jsou zblízka či zdaleka. Rád sedávám na své lavičce před domem, kde sedával už můj děda a otec. Uvědomuji si, jak čas letí, jak se vše mění. Mám zde hezký výhled na obec

Dolní Lukavice, ve které jsem prožil část mládí, na přírodní rezervaci Zlín, kam jsem rád chodíval.

Popřál bych všem rodákům a novým obyvatelům naší vsi, aby zde žili rádi, vytvořili si zde pevné pouto a předávali vše dobré a užitečné dalším generacím, neboť ty jsou naší budoucností.

I oni po letech, jako my dnes, rádi přijmou pozvání na setkání rodáků. Využijí příležitosti popovídat si s rodáky zblízka i zdaleka.

Václav Kvídera, 18. března 2015
(Zapsala Eva Horová)

Vzpomínka na I. setkání rodáků

V roce 2003 se konalo I. setkání rodáků z obce Krasavce. Tato akce vznikla z iniciativy Karla Kvídery z Krasavce (čp. 38). Zjistil kontakty na všechny rodáky, které tehdy objížděl na kole.

Díky obětavosti místních žen byl zajištěn chutný guláš a další občerstvení. Akce se konala v kulturním domě v Krasavcích a měla velký úspěch. Byl to první počín, navíc nepořádaný Obcí Dolní Lukavice, ale aktivitou místních občanů. Po akci následovalo focení na etapy, nejdříve všichni občané, pak ženy, muži, jednotlivé rodiny, všichni Václavové atd.

Na druhé setkání jsme pozvali necelých 9 desítek rodáků. Dle naší databáze jsou nejstaršími z nich: Marie Lindaurová (roz. Hrubá, * 1927) z čp. 20, Marie Bendová (roz. Přibáňová, * 1928) z čp. 18 a Josef Tančouz (* 1928) z čp. 26.

Setkání rodáků 2003 - focení před kapličkou

Setkání rodáků 2003 – Václavové

Proč rád žiji v Krasavcích?

Do mimořádného vydání Hlasatele jsem si připravila speciální otázku: **Proč rád žijete v Krasavcích?**

Václav Kvídera (čp. 2)

„Žiji zde rád, protože jsem se tu narodil, dostal dvůr od rodičů. Vyrůstal tady můj prapraděda, praděda, děda, otec, zkrátka celé generace. To, co mě učil otec, jsem se snažil předat dalším pokolením své rodiny.

Jsem srostlý s touto krásnou vesnicí, líbí se mi zde různá zákoutí. Jako malý jsem hodně chodíval na Zlín. Otec se zajímal o botaniku a učil mě znát rostliny. Zlín mně učaroval a mám ho rád dodnes. Znáám zde lidi, místní názvy, přesné hranice pozemků, katastr obce. Kdybych si mohl vybrat, kde žít, žil bych v Krasavcích.“

(výpověď ze dne 12. 2. 2015)

Václav Nohavec (čp. 19)

„V Krasavcích jsem se narodil, vyrůstal a žiju zde celý život. Dodnes rád zavzpomínám na klukovská léta, kdy jsme u kapličky hrávali kuličky. Pracoval jsem v zemědělství a pokračoval ve stopách svých předků. Již jako kluk jsem pomáhal rodičům obdělávat naši rodnou hroudu. Mám silné pouto nejen ke svému rodišti, ale také ke krajině, která je tu překrásná. Proměna naší vesnice od mého mládí až do dnešního dne zažila velký pokrok. Za mého mládí se pracovalo s koňmi a kravami na malých políčkách, v 50. letech minulého století došlo k socializaci venkova. Na polích se začaly objevovat moderní stroje, traktory, kombajny, naše hospodaření se zcela zásadně změnilo. A jak postupuje doba, tyto stroje se stále modernizují,

obdělávají větší kus pole za kratší dobu. Nyní se na našich polích prohání nejmodernější technika, jakou naše doba poskytuje.“

(výpověď ze dne 11. 2. 2015)

František Šesták (čp. 33)

„Narodil jsem se v Krasavcích doma za války, v srpnu 1940. Prožil jsem tu své mládí s kamarády. Na tu dobu rád vzpomínám. Rodiče žili s námi ve společné domácnosti do konce svého života. Mám dvě dcery a podle mě se obě rády vracejí domů. Náš domek stojí na vršku, je z něj krásný rozhled po celém okolí. V Krasavcích máme opravenou kapličku i sochu sv. Jana Nepomuckého. Před kulturním domem je upraven parčík. Žije se nám tu dobře.“

(výpověď ze dne 13. 2. 2015)

Václav Havel (čp. 27)

„Jsem tu rád, protože jsem se tady narodil, vyrůstal a zůstal. Jako dítě jsem pomáhal rodičům na našem malém hospodářství. Po práci jsem si hrál s Tomášem Hajžmanem, Václavem Kvíderou, Václavem Paškem. Chodili jsme se koupat do potoka, honili jsme se ve višňovce. Jsem rád, že jsem se mohl podílet na výstavbě kulturního domu. V roce 1980 jsme si s manželkou postavili nový rodinný dům (čp. 35). Těší mě, že zde máme nové obyvatele a Obec Dolní Lukavice naši vesničku zvelebují.“

(výpověď ze dne 18. 2. 2015)
zapsala Eva Horová

Co je v obci nového ...

Penzion „Haydnův dům“ (č.p. 82)

Dům rodiny Fremrovy byl v roce 2007 prodán a koupen firmou VPÚ Deco Plzeň a.s.. Po kompletní rekonstrukci byl v září 2008 slavnostně otevřen a odhalena busta Josefa Haydna od akademického sochaře Jaroslava Šindeláře. Penzion nabízí 11 pokojů: 8 dvoulůžkových a 3 čtyřlůžkové. Snídaně jsou podávány formou obložených talířů v jídelně. V penzionu se nevaří. Budova je též využívána ke kulturním akcím, např. se zde konal křest knihy Evy Klepsové - Historie Dolní Lukavice do roku 1945, oslava 10 let vzniku Dámského klubu, oslava 100. narozenin paní Průchové, rauty v rámci Haydnových hudebních slavností, byla zde ubytována např. Hana Zagorová.

Kostel v Dolní Lukavici 2004-2014

Do 30. dubna 2008 byl duchovním správcem našeho kostela pan vikář Th.LicICLic Karel Plavec Thd. z římsko katolické farnosti Děkanského úřadu Přeštice. Od 1. května 2008 byl jmenován novým duchovním správcem dolnolukavického kostela P. Pavel Vodička z římsko-katolické farnosti Merklín, v jejíž působnosti je náš kostel doposud. Současný duchovní správce dochází i do místní školy vyučovat žáky náboženství. Za posledních deset let došlo k opravám kostela. I. etapa opravy kostela (část krovu a střechy) proběhla v roce 2008. Zastupitelstvo obce schválilo poskytnout na tuto opravu dar obce ve výši 200 000,- Kč. 27. 7. 2009 ve 12 hodin byl naplněn tubus dokumenty o dění v obci, následně uložen v nově opravené sanktusové věžičce kostela. Do tubusu bylo vloženo: současná platidla (pouze kovové mince), pohledy obce, dokumentace prováděných oprav kostela, zprávy o dění v obci - Hlasatel a jako bonus USB flash disk 2 GB dat.

JOSEPH HAYDN
1757 - 1761

V roce 2011 postihly náš kostel dvě neblahé události. Nejprve byla odcizena socha sv. Bernardy z postranní lurdské kapličky a nedlouho poté zmizel z kostelní věže hodinový stroj. Ani v jednom případě nebyli pachatelé vypátráni. V kostele se konají pravidelné pobožnosti. Každou neděli je zde sloužena v 11 hodin mše svatá. Mimo to se v prostorách kostela uskutečňují i kulturní akce - tradiční zahajovací koncert Haydnových slavností a vánoční koncert Lukaváčku.

Zámek v Dolní Lukavici 2004–2014

Zámek v Dolní Lukavici byl do září 2013 v majetku pana Ferdinanda Veverky mladšího (v září 2013 zemřel). Letní měsíce na zámku trávila jeho dcera Viktorie Veverková-Duphenieux se svým synem Zoltánem. Ti na zámku začali organizovat různé kulturní akce. První větší akcí byl Den památek v dubnu 2009, kdy otevřeli pro veřejnost zámeckou kapli. V srpnu 2009 paní Veverková-Duphenieux před zámek pozvala cirkus Eduardo. Následovala tři mezinárodní umělecká symposia. V létě 2009 na zámek přijeli umělci z celého světa (Bangladěš, Itálie, Německo atd.) Symposia pokračovala v dalších dvou letech. Účelem cca 14 denního soustředění bylo tvořit v zámeckém interiéru a exteriéru a čerpat inspiraci ze zdejšího prostředí. Vyvrcholením celé akce byla každý rok vernisáž všech prací. Pozvání na zámek též obdržel mim Ctibor Turba, který zde v květnu 2009 představil svoji videoprojekci s názvem „Haydn“ u příležitosti 200. výročí od mistrova úmrtí. Následovala řada divadelních představení: v srpnu 2009 v průjezdu zámku zazněla první opera napsaná v madrigalech Horatiem Vecchim v roce 1594 - „L'Amfiparnaso“. Vystoupili členové sdružení Služebníci lorda Alfreda v režii prof. Ctibora Turby s loutkami.

Další kulturní akcí byla hudební podívaná nazvaná Nouzový Pro - Padák (režíroval opět p. Turba). Jednalo se o koláž složenou z úryvků představení „Archabláznů“ a „Dr. Stivín a Mr. Turba“. Část byla promítána, část hraná. Pořad se rozhodně nestal „Pro - Padákem“, neboť měl obrovský ohlas a těšili se z něj i přední čeští herci – Radek Holub a Bára Hrzánová, kteří do Dolní Lukavice zavítali z nedalekého Manětína. Po hodinovém vystoupení následoval raut s ochutnávkou vín v červeném salonku zámku, kde Bára Hrzánová přečetla podrobně vypracovaný popis všech testovaných odrůd. Pohoštění – tentokrát indická kuchyně - připravila dcera majitele zámku paní Viktorie Veverková-Duphenieux se synem. V kapli se konaly koncerty v rámci Haydnových hudebních slavností. Na posledním koncertu (10. 9. 2011) vystoupil Vilém Veverka (hoboj) a Kateřina Englichová (harfa). V září 2011 na zámku pokřtila svoji knihu poezie „Lukavické snění“ Eva Klepsová, slavnostní uvedení knihy se konalo v červeném salonku a přítomna byla přední česko-australská básnířka Hana Gerzanicová. V srpnu 2013 se před zámkem konaly „Zámecké zahradní slavnosti“ (Pořadatel MAS Aktivios). V únoru 2013 byl opraven pivovarský komín, který hrozil zhroucením, ornitology instalováno nové čapí hnízdo. V srpnu 2013 se dvakrát po sobě zhroutila střecha pivovaru.

Základní a mateřská škola v Dolní Lukavici 2004–2015

Proměny ZŠ

- 2007 – rekonstrukce části střechy (500 tis. Kč)
- 2008 – kompletní rekonstrukce budovy včetně bytu (dotace z Plzeňského kraje 4 mil. Kč)
- 2011 - 3 keramické tabule (z toho 1 interaktivní)
- 2012 – nový nábytek ve třídách, lavice, židle, rekonstrukce ředitelny, 2 interaktivní tabule, víceúčelové hřiště na školním dvoře, zahrada s pergolou
- 2013 – herní prvky u pergoly
- 2014 – nábytek do družiny a školní knihovny
- 2014 – zvýšení počtu tříd na 4, navýšení kapacity z 60 na 80 žáků

Proměny MŠ

- 2010 – rekonstrukce sociálního zařízení (nutné pro navýšení kapacity na 56 dětí), rozvody technické infrastruktury (750 tis. Kč), nový nábytek do tříd (120 tis. Kč)

- 2011 – rozvody vody a I. etapa rekonstrukce kuchyně (850 tis. Kč, z toho 600 tis. Kč, které obec získala za udělení Oranžové stuhy v soutěži Vesnice roku 2010)

- 2013 – zateplení MŠ – výměna oken, fasáda, střecha (5 mil. Kč, z toho dotace 3,5 mil. Kč)

- 2014 – rekultivace zahrady, úprava terénu. Z dotačního programu SZIF-MAS Aktivios s finanční spoluúčástí OÚ Dolní Lukavice byly pořízeny Magic-boxy na obě třídy MŠ za 208.500 Kč. Dále

- pořízeny herní prvky na zahradě v MŠ: lokomotiva, housenka, domeček, pískoviště (285 tis. Kč) z rozpočtu obce.

Naše úspěchy

2006

- 1. místo v Česko – německé olympiádě v netradičních disciplínách
- 2. místo v soutěži Pískání pro zdraví (hra na zobcovou flétnu)
- Přijetí žákyně Kristýny Kastnerové na 8leté gymnázium do Plzně

2007

- Zahájení výuky podle vlastního školního vzdělávacího plánu pod názvem „Držíme spolu“
- Mezinárodní folklórní festival v Plzni (Česká beseda)

2008

- Zapojení do projektu Recyklohraní (sběr vysloužilých elektrospotřebičů, baterií)
- 1. místo Adély Milotové v krajském kole pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek, účast v celostátním kole
- 2. místo v soutěži Pískání pro zdraví ve dvou kategoriích
- Celostátní kolo Helpíkův pohár v Jeseníku – soutěž Mladých záchranářů (Tereza Šperlová)

2009

- Projekt Večery se spisovatelem (Celé Česko čte dětem) – pro žáky s rodiči
- Přijetí žákyně Karolíny Hrdonkové na 8leté gymnázium do Plzně

2010

- 2. místo na VII. mistrovství Plz. kraje v T-ballu

2011

- Zahájení projektu EU – peníze školám (462 tis. Kč)
- Cvičný poplach HZS s evakuací objektu
- Zápis v České knize rekordů (Certifikát o vytvoření světového rekordu – Největší galerie znaků měst a obcí z odpadového materiálu)
- 4. místo na VIII. mistrovství Plzeňského kraje v T-ballu

2012

- 1. místo ze 44 škol v Plzeňském kraji v Recyklohraní (Velká podzimní soutěž ve sběru elektrospotřebičů), 16. místo z 881 škol v ČR
- 4. místo na IX. mistrovství Plzeňského kraje v T-ballu, 1. místo O nejrychlejší tým

2013

Projekt Škola – srdce regionu: 1. místo za projekt „Naučíte pejsky uklízet?“

3. místo na X. mistrovství Plzeňského kraje v T-ballu v kategorii B-ball (pro mladší žáky)

Oslava 200 let dolnolukavické školy

2014

projekt Venkovská krajina pod drobnohledem
projekt Záložka do knihy spojuje – ZŠ Lomná na Slovensku (výměna vyrobených záložek s tematikou oblíbené knihy)

2015

Karlovarský skřivánek: Eliška Lexová
z 3. ročníku: krajské kolo - 3. místo s postupem do celostátního kola, kde získala čestné uznání.

Charitativní akce Upleť čtverec – odevzdáno 800 háčkových a pletených čtverců sirotkům do Afriky

Přátelský turnaj v T-ballu (ZŠ Vrčeň; ZŠ Plzeň; ZŠ Dolní Lukavice - ml. a st.)

Pravidelně se zúčastňujeme výtvarných soutěží pořádaných KKC, DDM a Městskou knihovnou Přeštice. I zde se žáci umísťují na předních místech.

Mgr. Ivana Kvíderová

Spolky v Krasavcích

V Krasavcích v minulosti fungovalo hodně spolků. Pojďme si některé z nich připomenout.

Myslivecké sdružení

Spolek myslivců se v Krasavcích začal utvářet po vzniku samostatného Československa v roce 1918. Po válce byl předsedou František Nohavec z čp. 19. Pamětní kniha uvádí, že v roce 1949 zadal honební výbor (předseda František Nohavec) místnímu honebnímu kroužku za 800 Kč, aby stříleli bažanty, kteří se silně rozmnožili v důsledku zákazu střelení slepic v letech minulých. Na hony se chodilo hlavně do lesa Hajsko. Naopak v roce 1950 bylo zakázáno odstřelovat zajíce a koroptve, protože bylo velmi málo zvěře. V roce 1951 došlo ke sloučení honitby Krasavec se Snopoušovy, předsedou spolku byl pan Tančouz z čp. 26.

Hasiči

Datum vzniku hasičského sboru v Krasavcích se datuje rokem 1945. Prvním velitelem byl zvolen

Tomáš Hajžman z čp. 21 a nejmladším členem byl Václav Vacek z čp. 4. O rok později byla v budově čp. 10 zřízena hasičská zbrojnice a byla obcí zakoupena hasičská motorová stříkačka od firmy Stratílek Morava za 97 000 Kč s celou výzbrojí 420 m hadice. Obec do přestavby na zbrojnici investovala 60 000 Kč se splátkami na 20 let. 8. června 1947 se zde konala velká slavnost Svěcení nové hasičské stříkačky. Předseda obce František Prach předal stroj sboru dobrovolných hasičů. Této slavnosti se zúčastnilo 9 hasičských sborů, byla velká účast. Hasiči pravidelně pořádali hasičské plesy. První se konal 11. ledna 1947 v hostinci Petra Dědiče (čp. 12). Bál se vydařil a bylo vybráno 12 000 Kč.

Požáry v obci (výběr):

1876 - vyhořely domy čp. 19, čp. 20 a kaplička
1931 - vyhořel dům čp. 4
1934 - vyhořel dům čp. 15
1938 - vyhořela stodola Václava Hrubého čp. 17

Jednotný svaz českých zemědělců

V roce 1946 byl založen Jednotný svaz českých zemědělců. Předsedou byl Josef Křížek z čp. 25 z Krasavce. Sbor měl 27 členů. V roce 1952 tento spolek zanikl. Krátce také existovalo Hospodářské strojní družstvo.

Český svaz žen

Český svaz žen byla organizace spojená s komunistickým režimem. V březnu 1950 byl založen Československý svaz žen, který navázal na mnohé obdobné již dříve existující ženské spolky. V roce 1968 se vytvořily národní ženské organizace, v systému Národní fronty vznikl v roce 1969 i Český svaz žen.

Svaz žen byl v Krasavcích založen v roce 1976. Krasavské ženy připravovaly různé akce a vždy přizvaly někoho z jiné organizace jako hosta. Ve Svazu žen např. byly: Miloslava Šestáková, Libuše Šuhová, Hana Siková, Barbora Nohavcová, Anna Prachová, Miloslava Pašková (Šestáková), Anna Štejrová (roz. Kvíderová), Růžena Ryplová atd. Svaz žen po sametové revoluci zanikl.

Dále se neoficiálně scházeli např. včelaři, kterých bylo ve vsi hned několik. Např. František Prach, Pavel Vacek, Tomáš Hajžman atd. Řada sedláků se zajímala o chov koní. Pavel Vacek a Ondřej Mašek byli členy Selské jízdy. V Krasavcích bychom našli i řadu holubářů - např. Václav Havel, Václav Kvídera atd.

Krasavan

Spolek Krasavan vznikl před rokem 2010, kdy jsme společně s bratrem Jaroslavem Kubešem a kamarádem Jaroslavem Majerem vzpomínali na časy minulé. Postesklo se nám a přemýšleli o tom, co se zde dělá pro děti, popřípadě pro rodinu. Vždyť rodina je základ. Poptávali jsme se u kamarádů, známých, v Přešticích a okolí. Žádnou akci jsme pro děti nenašli, respektive ne podle našich představ.

O prázdninách 2010 jsme se rozhodli, že nějakou akci zkušebně vyzkoušíme. Začalo to Pohádkovým lesíkem a zázemí bylo jasné, že nemůže být v Přešticích, proto jsem nabídl svoji firmu v Krasavcích. První Pohádkový lesík byl spíše pro naše známé, ale již v příštím roce se sešly děti i z okolí. Po velkém kladném ohlasu jsme naši aktivitu od roku 2012 zvýšili a rozšířili jsme o letní stanování, dětské sportovní dny. Začali jsme si říkat spolek Krasavan podle místa zázemí.

Veškeré náklady jsme hradili ze svého a účastníků bylo čím dál víc, proto jsme přemýšleli o sponzorech a dotacích. Abychom mohli poskytnout dětem a rodičům větší zážitky, tak jsme museli založit oficiálně spolek Krasavan. Založení došlo 30. prosince 2013 a již v roce 2014 jsme žádali o dotace město Přeštice, které nám přispělo částkou 12 000,- Kč což nás potěšilo. Ihned jsme začali vyvíjet aktivitu i v jiných akcích například vznikl Partyzánský samopal, BOAS Přeštice (branně orientační automobilová soutěž) a soutěž o nejlepší bramborový salát. Všechny akce mimo salátu jsou jasně vedené pro děti a rodiče, pro utužení rodiny a komunikaci. K dnešnímu dni má spolek 44 členů. Pracujeme na rozšíření dalších akcí, ale největší brzdou jsou finance. Ač se to nezdá, tak náklady jsou čím dál větší, a proto jsme rádi za každou podporu. Všichni lidé, kteří se o spolek starají, dělají vše ve svém volnu, zadarmo ba spíše ve své vlastní režii. Všem patří dík a doufám, že děti i rodiče toto v budoucnu ocení a budou vzpomínat na tyto akce, které prožili, tak jako my na začátku než jsme spolek založili.

V Krasavcích připravujeme každým rokem **Pohádkový lesík** a letos jsme uspořádali 8. května soutěž pro děti **Partyzánský samopal**.

Radek Kubeš

Všichni příbuzní?

Milí rodáci, říká se, že na menších vsích jsou všichni příbuzní. Je to pravda? Máte přímého příbuzného či toho „z pátého kolena“ ve svém rodišti? Něco na tom přeci jen bude a Krasavce jsou toho krásným příkladem. V minulosti dávali rodiče své děti dohromady, aby zachovali majetek v určité společenské třídě. Byli-li jeden ze snoubenců z nižší sociální skupiny, sepisovaly se předsvatební smlouvy. Pojďme se podívat na malou ukázkou s konkrétními jedinci.

Vackovi (čp. 4)

V roce 1847 se Kateřina Vacková (* 1817), dcera Tomáše Vacka, provdala za Jana Rypla (* 1821) z čp. 30. Barbora Vacková (* 1848), dcera Josefa Vacka, se provdala v roce 1867 za Josefa Rypla z Krasavce čp. 16. Nezletilé nevěstě povolení ke sňatku manželskému dal otec Josef Vacek (pozn. v matrice, nevěstě bylo 19 let, ženichovi 28 let). V roce 1929 se Pavel Vacek (1898–1983) oženil s Marií Hajžmanovou z Krasavce čp. 21, dcerou Václava Hajžmana (1880–1951).

Hajžmanovi (čp. 21)

V roce 1856 si Kateřinu Hajžmanovou (* 1832), dceru Michala Hajžmana, vzal Vavřinec Beran z čp. 22. V roce 1929 se Pavel Vacek (1898–1983) oženil s Marií Hajžmanovou z Krasavce čp. 21, dcerou Václava Hajžmana (1880–1951).

Hrubých (čp. 19)

Marii Hrubou (* 1800) si vzal Josef Skála z čp. 3, sedlák. Anna Hrubá (* 1912) se provdala za Tomáše Hajžmana (* 1907) z čp. 21.

Hanžlíkovi (čp. 5)

Jan Hanžlík se oženil v roce 1828 s Marií Beranovou (* 1805) z čp. 22.

Ryplovi (čp. 16)

Josef Rypl se oženil v roce 1867 s Barborou Vackovou (* 1848), dcerou Josefa Vacka z čp. 4. Barbora Ryplová, dcera Karla Rypla, se provdala v roce 1868 za Karla Pracha z čp. 28.

V Krasavcích žilo mnoho rodin, které se jmenovaly stejně, např.

Hrubý (čp. 17, 18, 19, 20),

Prach (čp. 8, 17, 28 a 35),

Rypl (čp. 16, 29, 30),

Reichelt (čp. 14 a 27),

Beran (čp. 6, 22 a 27).

Z matrik zpracovala Eva Horová

Krašavce jsou částí naší Obce, která se změnila během mého života úplně minimálně. Je nejmenší, nejméně početná, nejméně modernizovaná (v tom kladném i v tom záporném slova smyslu). **Ale pro vás, Krašaváky a krašavské rodáky, je to to nejkrásnější místo na světě, protože tady jste DOMA.** Návštěvníci – rodáci mohou vidět vesničku skoro takovou, jaká byla v době, kdy tu vyrůstali. Jen pár nových domů a nových obyvatel přibýlo a hodně známých tváří ubylo. I zde v Krašavcích utíká čas neúprosně, ale tady plyne přece jen pomaleji. Vydejte se tedy na cestu po Krašavcích a potkávejte vzpomínky, známé...

Krašavce z výšky připomínají ledabyle načmárané písmeno „Y“. Vesnice se prý skládala ze dvou osad a měla i dvě návsi. Časem splynuly obě osady v jednu.

Přicházíme-li od Lukavice, nic nového nevidíme - vlevo je stará váha, před Kvíderovic opravený křížek a nahoru vede polní cesta „souvoz“, vroubená mladými duby a modříny. Kolmo na ní vede silnice do Snopoušov, na polovině cesty bylo zbudováno v nedávné době odpočívadlo s posezením a s informační tabulí. Od Kvíderů vede řada domků až nahoru k lesu, bývala tady zřejmě menší hospodářství. Vpravo bývala v krajním nižším domku hospoda, pak krámk Jednoty a za ním se táhne dlouhá řada bývalých větších statků až ke kapličky. Ta je dobře udržovaná a v posledních letech byla obnovena i socha sv. Jana Nepomuckého. Celé okolí kapličky je upraveno a osázeno zelení. Pokračujeme-li nahoru po cestě směrem k lesu, míjíme budovu bývalého kulturního domu. Asi před šesti lety byl postupně rekonstruován, měnila se zde okna, opravovala střecha a vnitřní prostory. Následně byl objekt včetně bývalé prodejny Jednoty pronajat. Před dvěma lety bylo zcela změněno okolí objektu, bylo zde vybudováno posezení s ohništěm a herními prvky pro děti. Pod lesem vyrostlo několik nových domů.

Pokračujeme-li po silnici směrem na Vodokrty, vpravo v zatáčce na místě bývalých chlévů JZD sídlí firma zabývající se přepravou nákladů. Nad objektem v kopci vyrostla celá ulice nových domků.

Blanka Zahradníková

1984 – koupě první části naší nynější parcely za účelem zřízení zahrádky

1989 – začínáme se stavbou montovaného domku

1990 – koupě druhé části parcely

1992 – kolaudace našeho domu

1994 – vznik firmy Autodoprava Vlastimil Budek

1996 – jsem zakoupil od JZD Dolní Lukavice již nevyužívané hospodářské budovy s pozemkem a po opravdu pracných úpravách a opravách je využívám k provozu mé firmy.

2005 – zřízení rybníčku na parcele v místě, které bylo podmáčené. Rybník zásobuje vodou výhradně spodní pramen. Kolem rybníka jsme vysázeli dřeviny a tento prostor využíváme, pokud je čas, většinou k odpočinku. Nejvíce se tady vyřádí vnoučata s kamarády.

2012 – úprava okolí příjezdové cesty a položení asfaltového koberce

2013–2014 – zatím poslední akce ve firemních prostorách bylo položení nové střešní krytiny na obou budovách a vyasfaltování dvora

Obnova lidových tradic - masopust

V roce 2006 byl po cca 20 letech obnoven masopustní průvod. Akce se ujala kulturní komise obce Dolní Lukavice (Václava Klepsová).

Ohlédnutí za lukavickým masopustem

Prvně po dlouhých letech zavítaly opět do Dolní Lukavice a všech jejích spádových obcí maškary. V sobotu 25. února 2006 prošel průvod v rekordním počtu 60 masek v dopoledních hodinách Dolní Lukavicí, odpoledne pak Snopoušovy, Lišicemi a Krasavci. Kuriózní bylo již zahájení masopustního reje starostou obce před hostincem „U Bílé růže“ v Dolní Lukavici. Všechny maškary, muzikanti i přihlížející diváci zažili určitě nevšední podívanou, když starosta obce přijížděl v tmavé „limuzíně“ s osobním šoférem od školy k hostinci. Zde fáro zastavilo, šofér ladně otevřel, muzikanti spustili uvítací fanfáry a z auta vystoupil vyšňořený pan starosta změněný k nepoznání - na hlavě paruku, falešný nos s knírem a kulatými brýlemi na očích. Nejprve si vyslechl žádost jedné z maškar o povolení průchodu obcemi a poté se sám, opět stylově, ujal slova na korbě své limuzíny, přičemž proslov četl z roličky papírových kuchyňských ručníků upevněné na postranici auta. Symbolicky předal vedoucí maškaru čtyři obrovské klíče, kterými měl být otevřen průchod všemi čtyřmi obcemi. Poté se průvod odebral v doprovodu šikovných muzikantů z hudební skupiny Hájenka na pochůzku obcemi.

Krkovička, dva příslušníci SNB, pytel mouky i sud piva, myšák Micky, párek slepic, růžový statný vepřík, Veselá kráva s hermelínem Pepou, kuchtík, komíník, uklízečka a řada jiných zajímavých masek. Za nejlepší výkon si zaslouží pochvalu maska vizážistky s nápisem na zádech „Vypadáš skvěle“, které neunikli ani páni starostové z Dolní Lukavice a z Přestic. Oba posadila na rybářskou stoličku, která byla součástí její vizážistické výbavy, poctivě jim nastříkala obličej šlehačkovou pěnou a pak je obřadně oholila. Stejnému osudu neunikla řada dalších příslušníků mužského pohlaví, ale také několik žen, kterým prováděla po vysoukání nohavic depilaci lýtek.

Navečer pokračovalo masopustní veselí maskárním bálem v sále hostince „U Bílé růže“. Skláníme se nad výdrží některých masek i pánů muzikantů, kteří zvládli nejen celodenní túru po vsích, ale vydrželi až do pozdních nočních, vlastně až časných ranních hodin dalšího dne. Kromě muziky, která uvedla osazenstvo sálu pořádně do varu, přispěla k dobré náladě i půlnoční scénka pohřbu Bakchuse a také výhry v bohaté tombole.

Masopust pokračuje každým rokem, v roce 2016 bude jedenáctým.

V průvodu bylo k vidění několik vodníků, Karkulka s živým vlkem, medvěd s medvěďákem, několik cikánek s cikánem a jejich malým drobečkem ve staré košatině, jeptiška s mnichem, lepé děvy lehkých mravů, upíři i smrtky, čerti a čertice, berušky, opice, zajáci, povedené čarodějnice, rezník

Jak se měnilo vedení obce

První historicky doložený starosta obce byl Matěj Hrubý (čp. 19), který funkci starosty obce zastával v letech 1879–1908. Byl to velmi chytrý, schopný člověk, dobrý hospodář a také člen správní rady Přeštické záložny (dnešní Spořitelny). Protože neexistovala ještě budova obecního úřadu, úřadovalo se v určitých dnech doma. Po něm funkci starosty převzal Václav Hajžman (1880–1951) z čp. 21, který „starostoval“ do roku 1918. Po vzniku Československa byly vypsané volby do Národního shromáždění a do obcí. V Krasavcích kandidovaly dvě strany: Agrární a Sociální demokracie. Z Agrární strany byl zvolen Václav Hrubý (čp. 19) a ze strany Sociálně demokratické náměstek Václav Reichelt, domkář z čp. 14. Ti obec zastupovali ve dvou volebních obdobích (1919–1923 a 1923–1927). V obecních volbách v roce 1927 kandidovala pouze strana Sociálně demokratická a starostou byl zvolen František Prach (* 1885), domkář z čp. 8. František Prach se do dějin obce zapsal jako pokrokový starosta, neboť se zasloužil o mnohé a největší zásluhy mu občané připsali za elektrifikaci obce v roce 1929. Starostoval v letech 1927–1932.

V roce 1932 se konaly nové volby a byl zvolen Ondřej Mašek (1890–1956), rolník z čp. 22. Mašek se do Krasavce přišel v roce 1920 z Přířovic. Funkci starosty zastával v letech 1932–1945. Pokladníkem byl zvolen Karel Skála (čp. 3) a František Šesták (čp. 33). Za války byla zrušena Strana národní jednoty a strana práce a začal se dělat nábor do Strany národního souručení, předsedou byl Pavel Vacek z čp. 4. V roce 1940 byl obecní úřad přejmenován na Gemeinde–Krasavce–Schönheid. V roce 1945 byla v Krasavcích založena Komunistická strana. Předsedou strany byl zvolen Josef Křížek (čp. 25), zásobovacím referentem František Prach (čp. 8) a předsedou tehdejšího Místního národního výboru Ondřej Mašek (čp. 22), pokladníkem nadále zůstal František Šesták (čp. 33).

Dne 26. května 1946 se konaly nové volby do Národního shromáždění. V Krasavcích volilo celkem 100 lidí. KSČ získala 51 hlasů, Lidová strana 39 hlasů (předsedou byl Tomáš Hajžman z čp. 21), Národní socialisté dostali 5 hlasů a Sociální demokraté 2 hlasy. Podle těchto výsledků byl 7. července 1946 sestaven nový výbor obce. Předsedou tehdejšího MNV byl zvolen František Prach

ml., tesař z čp. 8. Tuto funkci vykonával jedno volební období. Členy výboru se stali: Josef Pašek (čp. 31), Jaroslav Brejcha (čp. 15), Václav Hodan (čp. 11), Josef Křížek (čp. 25), František Nohavec (čp. 19), Václav Havel (čp. 27), Tomáš Hajžman (čp. 21) a Karel Skála (čp. 3). V roce 1947 byl Jan Sedláček z čp. 14 zvolen jako obecní posel.

V roce 1950 podal František Prach rezignaci z obecního výboru. Úřadovna dosud byla vždy u předsedy doma. V roce 1950 se začalo uvažovat o zřízení obecní budovy. Nakonec byla úřadovna zřízena v domě čp. 10. 6. května 1950 byl stanoven nový národní výbor s 15 členy. Předsedou byl Tomáš Prach (čp. 35) na jedno volební období (1950–1954). Každý měl přidělenou práci, např. finančním referentem byl Jaroslav Brejcha (čp. 15), referent školství a osvěty

byl Miroslav Šlesinger (čp. 9), zemědělský referent byl Josef Křížek (čp. 25) atd. V roce 1951 podal rezignaci Josef Křížek a na jeho místo nastoupil Václav Ryppl (čp. 30). Referent školství a osvěty M. Šlesinger se odstěhoval do Plevňova a na jeho místo nastoupila Emilie Šlesingerová (čp. 9). V roce 1952 Místní národní výbor do svého majetku přibral družstevní prádelnu a mandl v domě čp. 10. Dne 11. června 1952 byl díky zásluhám starosty Tomáše Pracha nainstalován rozhlas.

V prosinci 1953 byly nové volby a starostou byl zvolen Václav Hodan, kovář z čp. 11. Od tohoto roku Václav Hodan úřadoval také ve Snopoušovech. V tomto roce byl do obce zaveden telefon a obecní zastupitelstvo si zakoupilo radiový přijímač za 11 000 Kč. Tajemníkem byl Tomáš Prach (čp. 35), zemědělským referentem byl Jan Sedláček, finančním referentem František Šesták a kulturním referentem Václav Švajcr. V únoru 1957 se začal v Krasavcích budovat vodovod – samotok. Václav Hodan starostoval do roku 1960, kdy byly vypsané nové volby a předsedou byl zvolen pro obce Krasavce a Snopoušovy Vojtěch Simek ze Snopoušov. Václav Hodan zůstal nadále členem výboru a v roce 1961 byl zvolen soudcem z lidu. V roce 1964 byly Krasavce se Snopoušovy sloučeny ještě s Lišicemi a Horní a Dolní Lukavicí. Úřadovna byla v Dolní Lukavici. Od tohoto roku spadají dodnes pod správu Dolní Lukavice.

Jednoho lednového odpoledne jsem se vypravila do Krasavce, abych navštívila místní občany a požádala je o zapůjčení fotografií do připravované publikace o historii obce. Cesta mě zavedla do stavení čp. 4 k Jíchovým. S paní Jíchovou (rozenou Vackovou) jsme při prohlížení zažloutlých snímků narazily na fotografii, která znázorňuje rodinu Pavla Vacka. Z černobílé fotografie důstojně hledí Pavel Vacek (* 1898), hlava rodiny, s manželkou Marií, rozenou Hajžmanovou, syny Václavem a Otou a naparáděnými dcerami s bílými mašlemi ve vlasech: Marií a Irenou. Fotografie byla pořízena pravděpodobně někdy kolem roku 1940 a podle snímku byl o něco později namalován obraz, který Jíchovi mají dodnes. Na plátně se sice zastavil čas, ale ve skutečnosti běžel dál...

Václav Vacek zemřel o osm let později ve věku 21 let, Marie se provdala za Petra Moravce, Irena za Jaroslava Drdu, Ota Vacek se oženil s Marií Bouzkovou a odešel do Plzně. V domě čp. 4 svůj životní příběh dokončili

manželé Marie († 1973) a Pavel († 1983) Vackovi. Na obrazu a fotografii však všichni žijí dál a my si tímto připomínáme jeden z nejstarších rodů ve vsi, dobré hospodáře a obyvatele Krasavce.

Pavel Vacek s rodinou (malovaný obraz)

Karlíček

„Co jste vy, byli jsme my, co jsme my, budete vy,“ hlásí odpradávná brána lukavického hřbitova.

Kolikrát tudy projdeme, když míříme uctít památku svých blízkých. I obyvatelé Krasavce zde mají hroby a obec Krasavce se finančně podílela na stavbě nového hřbitova v roce 1926.

Když jsem byla malá, chodívala jsem na hřbitov s babičkou. Při odchodu jsme vždy vyhazovaly zbytky vyhaslých svíček, zvadlé květiny do kontejneru u židovského hřbitova. Pokaždé jsme mójely malý, nevýrazný hrob. Na náhrobku stálo: Karlíček Hrubý z Krasavce, narozen 26. března 1926, zemřel 8. února 1927. Spi sladce, andílkou náš! Jako dítě jsem nevěděla, kam Karlíčka zařadit a babičky jsem se na to nikdy neptala.

Odpověď jsem našla až po letech při zpracovávání informací o rodu Hrubých z čp. 20 z Krasavce. Karlíček Hrubý se narodil

jako prvorozený syn Vojtěcha Hrubého (1891–1992) a Růženy, rozené Polívkové. Hrubých bývali jedni z větších sedláků ve vsi. Dle Pamětní knihy Krasavce měli 25 ha pozemků, 20 ha na Zlíně a na Škalce, měli služku a kočího. Dobře hospodařili a pozemky obdělávali koňským potahem. Měli 2 koně, 1 hřibě, 8 krav, 10 jalovic, 5 prasnic, 10 husí, 60 slepic a později byli i dobře strojově vybaveni. Kdyby Karlíček nezemřel, měl by ještě sestru Alenu (zemřela v dětském věku), bratra Václava (1929–1983, zůstal v Krasavcích čp. 20) a sestru Marii (* 1923, provdanou Lindaurovou).

Krasavce před sto lety

Projděme se Krasavci před sto lety, tedy v roce 1915. Tehdy ještě ves nesvítla elektrinou, cesty nebyly vyasfaltované a nestál tu ani kulturní dům.

Krasavce spadaly pod panství Schönbornů a rok již neutichaly zbraně na frontách I. světové války. Z Krasavce narukovalo 26 mužů, z nichž sedm bylo zraněno a tři se nevrátili (Antonín Baksa, Václav Hebr a Václav Polívka). V ruských legiích statečně bojovali Petr a František Hebrovi. Doba byla zlá, lidé trpěli nedostatkem potravin, hospodářům se zabavovalo obilí a hovězí dobytek. Doma byl nedostatek pracovních sil při hospodářství. Válečným rekvizicím podlehl zvon z krasavské kapličky. V Krasavcích v této době žilo 12 vystěhovalců z válečného území. Byli ubytováni v čp. 11 a 25.

Žily zde početné rodiny. Např. Beranovi, Hajžmanovi, Hrubých, Vackovi, Ryplovi atd. Téměř

všichni byli zemědělci, kteří hospodařili na svých polích a starali se o dobytek. V roce 1915 se narodila v čp. 6 „U Baslů“ dvojčata Kateřina a Jiřina Beranovy. Kateřina se provdala za Karla Hrubého z Lišic a její sestra vstoupila do kláštera. Děti docházely do školy v Dolní Lukavici.

Dům čp. 6, kde bydleli Beranovi, obraz z roku 1934

V obci se nacházely tři hospody, ale za války byly otevřené jen dvě: hospoda v čp. 24 byla do

roku 1916 zavřená, neboť majitel bojoval na ruské frontě.

Dům čp. 24 - hostinec

I přesto, že byla válka a doba byla zlá, lidé se scházeli a drželi pospolu. Muži po práci sedávali na zápraží, ženy se scházely u draní peří. Dobrá peřina nesměla chybět v žádném domě a byla součástí věna nevěsty.

Tak plynul čas kolem roku 1915 v Krasavcích.

Eva Horová

Stará lípa vyprávěla...

Jmenuji se Lípa srdčitá a stojím zde skoro 140 let. Zasadili mě krátce poté, co po velkém požáru v roce 1876 vystavěli zcela novou kapličku a zasadili nás rovnou dvě, aby nám nebylo smutno.

Chráníme vchod, v létě rády kolemjdoucím poutníkům poskytneme stín. Tolik jsme toho viděly a slyšely. Vždyť také stojíme v centru všeho žití a bytí!

V době, kdy nás zasadili, před námi býval rybník. Byl to mělký rybník, plný kachen. Vodou z něho nás často zalévali, abychom neuschly. Sedláci kolem nás jezdili na pole a z pole, děti si u našich kořenů hrávaly kuličky, jindy na babu, na schovávanou či roztáčely káču. Tajně se zde občas večer po práci scházeli chlapi s děvčaty. Svými velkými listy jsme statečně ochránily i zbloudilce, kteří prchali před deštěm. V kapličce byl vždy zvon, kterým se zvonilo 3x denně:

ráno, v poledne (to aby sedláci věděli, kdy mají jít z pole domů na oběd) a večer. Za zemřelé se večer zvonila hodinka. Dlouhá léta chodívala zvonit paní Marie Kaslová z čp. 29, a když se po válce odstěhovala do pohraničí, vystřídala jí Kateřina Šlesingerová z čp. 9. Zvuk zvonu se nesl široko daleko. Krušné časy nám nastaly během světových válek, kdy jednoho dne zvonek z kapličky odvezli a roztavili na válečné účely. Za druhé světové války

k nám vždy ve tři ráno přijížděl mlékař, který vybíral mléko, které pak svážel. Později lidé s mlékem nechodili ke kapličce, ale k panu Příbáňovi do čp. 18.

Od té doby uteklo mnoho času, nám se rozrůstají koruny, mohutníme a stárneme. Kaplička byla mnohokrát obílena a opravována. V novém tisíciletí se zastupitelé v Dolní Lukavici usnesli, že nám opraví i sochu sv. Jana Nepomuckého, kterou z očí teď nespustíme. Netěšíme se z ní jen my, ale i obyvatelé Krasavce a mnozí ostatní, kteří jedou kolem. Časy se změnily, vesnice také, ale tyto vzpomínky chceme sdělit dál, aby se na nás nezapomnělo.

Eva Horová

Kamarádi

Při návštěvě pana Maška (čp. 22) se mi do rukou dostala černobílá fotografie skupiny krasavských chlapců z počátku padesátých let 20. století.

Ze snímku hledí šestice mladíků. Z obrázku číší pohodová atmosféra. Po více jak padesáti letech je vše jinak.

Václav Mašek (* 1928), syn Ondřeje Maška (1890–1956) a Kateřiny roz. Beranové (1895–1963) se v roce 1964 oženil s Annou Čmouchákovou z Lišic. Měli spolu syna; zemřel v roce 1980. Josef Reichelt (* 1935), se vyučil tešařem a pracoval ve Škodovce v Plzni. Oženil se do Plzně, kde jako mladý zemřel. Václav Pašek ml. (* 1938) se v roce 1961 oženil s Růžnou Dvořákovou z Dolců

a měli dva syny. Josef Pašek (* 1935) se oženil v roce 1960 s Annou Flaxovou z Oplota a měli spolu několik dětí; již zemřel. Václav Kvídera (* 1935), se oženil v roce 1957 s Annou Hrubou z Dolní Lukavice a měli spolu tři děti. Dodnes oba žijí v Krasavcích čp. 2. Tomáš Hajžman (* 1937) se oženil s Jaroslavou Hůlovou z Dolní Lukavice a měli spolu dvě děti. Žijí v Dolní Lukavici čp. 114. V současnosti z vyobrazené skupiny kamarádů žijí již jen tři: Václav Kvídera, Tomáš Hajžman a Václav Pašek.

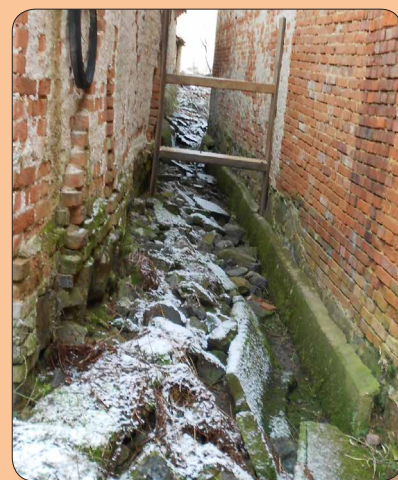
Zleva stojící: Václav Mašek (čp. 22), Josef Reichelt (čp. 14), Václav Pašek ml. (čp. 31) a Josef Pašek (čp. 31). Zleva sedící: Václav Kvídera (čp. 2) a Tomáš Hajžman (čp. 21)

Věděli jste, že ...?

Ve vsi dříve tekla malý potůček od rybníka.

U čp. 5 (u Skálů) se stáčil k čp. 20 (Hrubých). Tekl mezi stodolou u čp. 20 a hospodářskými budovami u čp. 21. Po tzv. trávnicích tekla až do potoka. Dnes potok nenajdeme, ale viditelné je dodnes koryto mezi domy čp. 20 a 21.

Eva Horová

Příběh sochy sv. Jana Nepomuckého

Dominantou obce je bezpochyby kaplička Panny Marie, která v roce 1876 při velkém požáru obce vyhořela. Zajímavější příběh však přináší socha sv. Jana Nepomuckého. Původně totiž nestála před kapličkou. Na vlastní náklady ji nechal postavit sedlák Jakub Hrubý (čp. 19) u malého rybníčku,

který se nachází za stodolou na zahradě čp. 19, k uctění památky svého syna Matěje, který

se v něm jako roční v červnu 1853 utopil. Jana Nepomuckého vybral záměrně jako patrona spojovaného s vodou. K soše chodil kněz vždy v červnu žehnat úrodě, světit obilí, když obcházel všechny křížky v obci. Na doporučení faráře byla tato socha rozebrána a postavena před kapličku, kde se nachází dodnes. V roce 2009 byla na podnět Obce Dolní Lukavice zrestaurována akademickým sochařem Václavem Štochlem. Původní socha je po restauraci z roku 2009 uvnitř kaple, před kaplí je již jen výdusek (kopie). Kolem kaple byly provedeny parkové úpravy a osvětlení.

*Dle výpovědi Václava Nohavce
a z matriky Krasavce 1800–1869
zpracovala Eva Horová*

Věděli jste, že ...?

Krasavce byly osídleny již v pravěku.

Před domem čp. 21 býval rybník; byl zavezen roku 1936.

V roce 1938 byla na Zlíně vybudována dřevěná rozhledna, která byla stržena roku 1953.

Přírodní rezervace Zlín

Socha sv. Jan Nepomucký – původní stav

Výdusek sochy u kapličky

Původní socha uvnitř kaple

Verš Divoký potok

Divoký potok pramení pod Kožichem u Libákovic ve výši 480 m n. m. Teče do Řeneč a pod nimi se do něj vlévá potok zvaný Vejslavka.

Jméno tohoto potoka můžeme najít na starých mapách. Nad Vodokrtu do něj přitéká další potok. „U Vodokrt sevřeno jest silně koryto jeho svahem Hajska v jedné a Střížova z druhé strany, tam zadržuje se maličko v běhu svém, pod samou vsí rybníkem, u něhož mlýn žene, protéká a namnoze hluboce vyrytou roklí kolem vsi Krasavce zátočinou

k Úhlavě zase prudce utíká.“ Délka potoka je 6,6 km, jeho spád od pramene k ústí činí 142 metrů, poměr spádu je 1 : 47. Protože tento potok tek l velmi rychle, prudce, odtud vzniklo jeho jméno divoký či lukavý, tj. prudký. Odtud také název Dolní Lukavice. Dle dobových záznamů největší škodu tento potok nadělal dne 16. 5. 1880.

Divoký potok

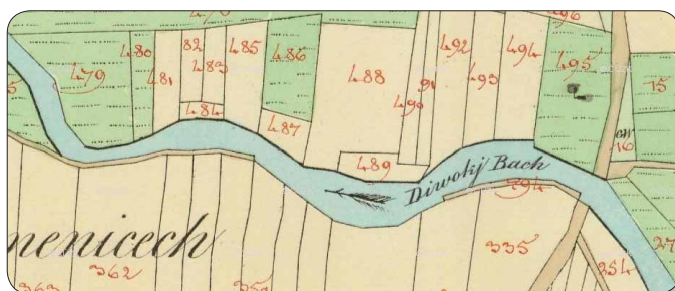
Josef Rebec

Malý potok divoký,
od Kožichu teče,
a jak vlnk svých sebral,
na Řeneč se vleče.

Tok jeho je kratičký
sotva dvě hodiny,
avšak když se rozvodní,
trpí důl, roviny.

Z Řeneč rychle vlnky své
k Vodokrtu vine,
a divoké řečiště
s balvany tu mine.

Načež srážně utíká
tam kde Krašavice,
a pak vod svých Úhlavě
dá, kde Lukavice.

(převzato z Rebec, Josef: *Vodstvo a horstvo okresního hejtmantství Přeštického*, s. 12)

Vydala Obec Dolní Lukavice v roce 2015
Text: Mgr. Eva Horová, Vítězslav Opálko
Fotografie a grafické zpracování: Michal Böhm
Tisk: Typos, tiskařské závody, s.r.o., Plzeň

